

«Погоджено»
на засіданні
педагогічної ради школи
від 30.09. 2018
протокол № 9

«Затверджую»
Директор Житомирської
загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 33

_____ Й.П. Осницький
30 серпня 2018 року

Освітня програма
Житомирської
загальноосвітньої школи
І-ІІІ ступенів № 33
на 2018/2019 навчальний рік

Розділ 1

Призначення школи та засіб її реалізації

Житомирська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 33 – заклад загальної середньої освіти, що забезпечує реалізацію права громадян на загальну середню освіту і виховання в інтересах особи, суспільства, держави, створює сприятливі умови для всебічного розвитку обдарованих і здібних дітей. Здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, чинного законодавства, у тому числі Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, власного Статуту.

Засновником загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 є Житомирська міська рада.

Юридична адреса школи: 10002, м. Житомир, вул. В. Бердичівська 52.

Школа має три ступені навчання:

І ступінь / 1-4 класи;

ІІ ступінь / 5-9 класи;

ІІІ ступінь / 10-11 класи.

У 2018/2019 н.р. в школі буде відкрито 32 класи, де навчатиметься близько **1000** учнів.

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння

конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

- реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

- **забезпечення** діяльнішої спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо- предметних зв'язків наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально- предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;

- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87;

- Державний стандарт початкової загальної освіти, затвердженого Постановою кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462;

- Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392;

- Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року №6;

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407;

- Типова освітня програма розроблена під керівництвом *О.Я. Савченко* 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 21.03.2018 року №268;

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405;

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №

408;

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 406;

ТЕРМІН РЕАЛІЗАЦІЇ

Освітня програма складена на 2018-2019 навчальний рік і затверджена рішенням педагогічної ради від 30.09.2018 (протокол № 9).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ:

Призначення школи та засіб її реалізації

Модель випускника школи

Цілі та задачі освітнього процесу школи

I розділ - початкова освіта;

II розділ - базова середня освіта;

III розділ - профільна середня освіта;

IV розділ - робочі навчальні плани;

V розділ - забезпечення навчальними програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими МОН України;

VI розділ - кадрове забезпечення освітньої діяльності;

Реалізація освітньої програми має:

1. Забезпечити:

- *логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;*

- *рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки- семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;*

- *використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;*

- *науково-дослідницьку діяльність, участь у проектах;*

- *профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом загальної середньої освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;*

- *роботу з обдарованими дітьми;*

- *навчання дітей з особливими освітніми потребами.*

2. Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством

освіти і науки України.

3. Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4. Запровадити в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проектні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

6. Реалізувати навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7. Забезпечити профільне навчання старшої школи.

8. Врахувати вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

9. Створити умови для навчання дітей із особливими освітніми потребами.

Основним засобом реалізації завдань школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю три роки.

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень досягнень учнів буде вивчатись: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Розділ 2

Модель випускника школи

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави ;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших

людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;

2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;

3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;

4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;

5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;

6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;

7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;

8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

Освітня програма
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
Житомирської міської ради
І ступеня (1 класи)
Початкова школа

Освітня програма ЗОШ № 33 І ступеня (початкова освіта) розроблена на основі Типової освітньої програм закладів загальної середньої освіти І ступеня, на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (1 класи), листа МОН України від 22.05.2018 №1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма початкової освіти ЗОШ № 33 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення (за першою Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом Савченко О.Я.);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальної програми, відповідно до кожної змістової лінії;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-х класів закладів загальної середньої освіти складає 805 годин/навчальний рік:

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів

загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

У ЗОШ № 33 передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курс за вибором.

На основі навчального плану ЗОШ № 33 складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітню програму Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33 для I ступеня укладено за **сьома основними освітніми галузями**.

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова, англійська мова) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти».

Математична галузь (математика) ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Реалізація мети і завдань **початкового курсу математики** здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

До програми кожного класу подано **орієнтовний перелік** додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі («Я досліджую світ») можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузєва; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного

використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей.

Навчальна програма «Я досліджую світ» ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають змістові лінії, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме:

«*Людина*» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«*Людина серед людей*» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«*Людина в суспільстві*» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«*Людина і світ*» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«*Людина і природа*» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь (інформатика) починає реалізуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Технологічна освітня галузь (дизайн і технології) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь (мистецтво) ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «художньо-творча діяльність», «сприймання та інтерпретація мистецтва», «комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої

галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Мистецька освітня галузь реалізується через інтегровані предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», де відбудеться реалізація упродовж циклу навчання всіх очікуваних результатів галузі.

Фізкультурна освітня галузь (фізична культура) ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України.

Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів освітньої галузі «Мови і літератури» - української мови, літературного читання та іноземної мови і предмету освітньої галузі «Технології» - інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховано санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах - 35 хвилин, 2-4 класах - 40 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Зміст предметів, які вивчаються в 2-4-х класах, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова формується школою з урахуванням спеціалізації та профілю навчання.

Курс за вибором “Основи християнської етики” у 2-4-х класах є предметом християнсько-світоглядного, культурного та освітньо-виховного спрямування, що вибудовується як фундамент буттєвих цінностей сучасної людини (всього 11 год).

Для розвитку комунікативної компетентності молодших школярів передбачено проведення індивідуальних занять з української мови у 1-х класах (всього 3 год.), з української мови у 4-х класах (всього 4 год.).

Для розвитку логічного мислення, просторових уявлень і уяви, інформаційної культури, уваги, пам'яті, позитивних властивостей особистості й рис характеру, емоційно-вольової сфери години варіативної (всього 7 год.) складової у 2,3-х класах передбачені на проведення індивідуальних занять з математики.

Освітня програма може мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Для недопущення перевантаження учнів враховуються їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Запровадження інклюзивного навчання дітей з особливими потребами у школі має традицію для навчання дітей з ЗПР, так у 1-Б, 1-В, 2-Г, 3-В класах навчаються діти, яким передбачено створення відповідних умов: використання адекватних форм і методів освітньої роботи, психолого-педагогічний супровід, співпраця з батьками (особами, які їх замінюють). Організація інклюзивного навчання відповідно Постанови Кабінету Міністрів №872 від 15 серпня 2011 року «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» п. 3, п. 12 та п. 14 та відповідно Постанови Кабінету Міністрів №88 від 14 лютого 2017 включає надання дитині з особливими освітніми потребами психолого-педагогічної допомоги, корекційно - розвиткових занять.

У школі для дітей з особливими потребами з метою інтеграції в загальноосвітній простір організовано інклюзивне навчання за моделлю постійної повної інтеграції. Вона передбачає навчання дитини, яка має відповідні психофізичні порушення, на рівні зі здоровими дітьми загальноосвітнього класу. Дозування часу інтеграції немає, зміст спільної діяльності не регламентується. Інклюзивна освіта забезпечується педагогами загальноосвітніх класів.

Для учнів з обмеженими можливостями здоров'я, які навчаються в інклюзивних класах, розроблено індивідуальні програми розвитку (ІПР). Дані програми готувала група фахівців, до складу якої входять: заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент учителя, психолог, учитель-логопед та інші педагогічні працівники. До процесу розробки ІПР обов'язково залучалися батьки. Метою цієї роботи було визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Програма містить загальну інформацію про учнів, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму.

Індивідуальна програма розвитку розроблена на один рік.

На основі робочого навчального плану школи розроблено індивідуальний навчальний план з урахуванням висновку ПМПК. Передбачено 18 годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять. Оцінювання навчальних

досягнень здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Індивідуальні навчальні плани та календарні плани вчителів розроблені пропорційно до державних навчальних планів та програм з предметів, враховуючи індивідуальні можливості та рівень засвоєння кожним учнем.

Адміністрація школи залучає до організації інклюзивного навчання інформаційно-методичний ресурс та кадровий потенціал міського управління освіти щодо проведення консультативно-роз'яснювальної роботи та КРЗ.

Організовує методичну роботу, спрямовану на ознайомлення педагогів, залучених до інклюзивного навчання, з основами соціальної психології і корекційної педагогіки, яка вимагає обов'язкової реалізації дидактичних принципів індивідуального і диференційованого підходу.

Для фахового системного супроводу дітей, які навчаються за інклюзивною формою, до навчального процесу залучаються спеціалісти відповідного профілю (логопед, практичний психолог, соціальний педагог).

Протягом усього терміну навчання дітей з особливими освітніми потребами в школі супроводжує шкільна соціально-педагогічна служба. Вона здійснює вплив на формування позитивних міжособистісних стосунків учнів із порушенням психофізичного розвитку та його ровесниками у процесі внутрішньої інтеграції, здійснює консультування батьків, щодо особливостей розвитку, спілкування, навчання, соціальної адаптації їхньої дитини.

Психологічний супровід охоплює діагностику, корекційно-розвивальну роботу, консультативно-методичну роботу, реабілітацію, прогностику, профілактику, просвітницько-пропагандистську роботу, превентивне виховання. Усі корекційно-розвивальні заняття або корекційні тренінгові заняття фіксуються у журналах корекційно-розвиткових занять згідно з планом роботи.

Одним із методів соціальної роботи є соціально-педагогічний патронаж сімей, у яких виховуються діти з особливими освітніми потребами, просвітницька робота.

Шкільна ППС проводить діагностичне обстеження, яке передбачає систематизацію відомостей про особливості дитини, динаміку й прогнозування її розвитку. На основі даних обстежень, за результатами динамічного спостереження складається індивідуальна програма розвитку (ІПР).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі.

Освітня програма має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

- 1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та однією з іноземних мов;
- 2) математична;

- 3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- 4) інноваційність;
- 5) екологічна;
- 6) інформаційно-комунікаційна;
- 7) здатність до навчання впродовж життя;
- 8) громадянські та соціальні компетентності;
- 9) культурна;
- 10) підприємливість та фінансова грамотність;

та **наскрізних умінь**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») з урахуванням досягнень попереднього етапу розвитку здобувачів освіти.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти за інших умов.

Основними формами організації освітнього процесу є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню

відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1- класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти ЗОШ № 33 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ЗОШ № 33 забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітня програма
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
І ступеня (2-4 класи)
Початкова школа

Освітня програма ЗОШ № 33 І ступеня (початкова освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи), наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня».

Освітня програма початкової освіти ЗОШ № 33 (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти складає 2695 годин/навчальний рік:

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти через структурування змісту початкової освіти на засадах інтегрованого підходу у навчанні. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів

загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Відповідно до мов навчання у ЗОШ № 33 передбачено варіант навчального плану початкової школи з українською мовою навчання. Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором.

На основі навчального плану ЗОШ № 33 складає на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів.

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні предметів освітньої галузі «Мови і літератури» - української мови, літературного читання та іноземної мови і предмету освітньої галузі «Технології» - інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використовується на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану школи визначається закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- запровадження курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування.

Для недопущення перевантаження учнів враховується їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти.

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма початкової освіти ЗОШ № 33 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти ЗОШ № 33 забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, а саме:

- здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, висловлювати і захищати власні погляди;

- досліджувати ситуації і виокремлювати проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- усвідомлювати розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснювати роль природничих наук і техніки в житті людини;
- готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, здатності до соціальної комунікації й активності;
- усвідомлювати почуття власної гідності, діяльності з урахуванням власних прав і свобод, поваги до прав і гідності інших осіб, протидію дискримінації та нерівному ставленню до особистості;
- володіти навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності, готовності до здорового способу життя.

Освітня програма
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
ІІ ступеня (5-9 класи)
Базова середня освіта

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти») і складена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою і вивченням мови національної меншини, вивченням двох іноземних мов та поглибленим вивченням окремих предметів.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натепер подані в рамках навчальних планів (таблиці 12, 10,8,1);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, затверджених наказом МОН України від 07.06.2017 року №804 та від 23.10.2017 року №1407, перелік яких наведено в таблицях 12, 10,8,1,8; пропонується зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою Житомирської ЗОШ № 33.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік,
- для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік,
- для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік,
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік,
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах ЗОШ №33 ІІ ступеня (далі –навчальний план).

Навчальний план ЗОШ №33 дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. В навчальних планах основної школи передбачено реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному

рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена Житомирською ЗОШ № 33 самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображена в навчальних планах.

Для розвитку логічного мислення, просторових уявлень і уяви, інформаційної культури, уваги, пам'яті, позитивних властивостей особистості й рис характеру, емоційно-вольової сфери години варіативної (всього 7 год.) складової у 5,6-х класах передбачені на проведення індивідуальних занять з математики.

З метою формування уявлень і початкових знань учнів про історію як галузь людських знань, як науку, що має свій предмет вивчення і свої методи дослідження, 1 годину варіативної складової виділено на індивідуальні заняття та консультації з історії, оскільки це новий для учнів предмет.

Гармонійно розвинену особистість не можна уявити без глибокого усвідомлення почуття національної гідності. Вона має засвоїти систему наукових знань про природу, людину, суспільство та навколишній світ, тобто про культурні надбання людства. Однією із складових цих культурних скарбів є міфологія. Тому у 6-в класі 1 година відводиться на факультатив з історії «Міфологія», який відчиняє вікно в історію світової культури.

У 6-А і 7-Б класах виділено 2 години на факультативи з музичного мистецтва, які сприяють розкриттю творчих обдарувань учнів.

По 0,5 год. відводиться на індивідуальні заняття з української мови у 5-7-х класах (всього 5 год.).

З 7-го по 9-й класи з метою відродження духовності, історичної пам'яті, формування у молоді любові до рідного краю та збереження історико-культурного надбання, на виконання розпорядження голови обласної державної адміністрації від 04.02.2005 року № 25 «Про впровадження в загальноосвітніх закладах області курсу «Історія рідного краю», наказу управління освіти і науки облдержадміністрації від 07.08.2007 року № 159 «Про впровадження в загальноосвітніх закладах області курсу «Історія рідного краю» виділяється по 0,5 годин варіативної складової на вивчення цього курсу.

Формування грамотності учнів як критерію освіченості людини є провідним компонентом у структурі допрофільної підготовки. У 8А,9А,9Б класах години варіативної частини робочого навчального плану (всього 4 год.) відведені на поглиблене вивчення української мови. У результаті чого, учні засвоюють не лише теоретичні надбання лінгвістичної науки, а й осягають культуру усного та писемного мовленнєвого спілкування.

З метою поєднання знань основ збереження й зміцнення здоров'я, створення умов для формування в учнів індивідуальних ціннісних орієнтацій на заняття фізичними вправами, задоволення соціально-значимих і особистісно орієнтованих потреб, виходячи із потреб та побажань учнів, умов та матеріального і спортивного забезпечення навчальний заклад реалізує 1,5 години у 8-х класах на фізичну культуру.

За підсумками проведеного анкетуванням у 5-х класах, батьки виявили бажання, щоб діти вивчали польську мову як предмет (5А,Б,В кл.), а у 5-Г, 6А, Б і 7-В класах - факультативно (всього 10 год.), російську мову (5А,Б,6-В кл.) – факультативно (всього 2 год.)

З метою розширення філологічних знань учнів, формування їхніх світоглядних орієнтацій і компетенцій у сфері художньої культури, оволодіння методикою аналізу художнього твору на літературознавчому рівні в широкому культурологічному контексті у 6Б, 7А, 8Б, класах 3 год. реалізуються на факультативне вивчення зарубіжної літератури.

З метою поглиблення і розширення відомостей окремих тем шкільного курсу фізики 3 години варіативної складової відводиться на факультативи з фізики (7Б,В,8Б кл.) «Розв'язування задач з фізики».

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани ЗОШ № 33 містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» закладом освіти сформовано самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Для недопущення перевантаження учнів враховуються їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у ЗОШ № 33 за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні

окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при меншій наповнюваності від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та</p>

		<p>використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p>

		Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за *наскрізними лініями* реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальному плані Житомирської ЗОШ № 33 реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська

література», «Англійська мова», «Польська мова», «Російська мова», «Німецька мова», «Зарубіжна література».

У межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчаються курси «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му - інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України», у 7-9-х класах - предмети «Історія України» та «Всесвітня історія», у 9-му класі - «Основи правознавства».

Освітня галузь «Мистецтво» у навчальному плані реалізується через курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» у 5-7-х класах, інтегрований курс «Мистецтво» - у 8-9-х класах.

Освітня галузь «Математика» у навчальному плані ніколи реалізується через окремі предмети «Математика» (5-6 класи), «Алгебра» та «Геометрія» (7-9 класи).

У межах галузі «Природознавство» у 5-му класі вивчається предмет «Природознавство», у 6-9-х класах - предмети «Біологія» та «Географія», у 7-9-х класах - предмети «Фізика» та «Хімія».

Освітня галузь «Технології» у навчальному плані реалізується через окремі предмети «Технології» та «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» у навчальному плані ніколи реалізується через окремі предмети «Основи здоров'я» та «Фізична культура».

Форми організації освітнього процесу в основній школі

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто

реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання *системи внутрішнього забезпечення якості освіти*:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануємо заходи корекції;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи(кожен учитель створює власне портфоліо, відстежуємо просування та успіхи).

Передбачені результати базової середньої освіти

Освітня програма ЗОШ № 33 базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми ЗОШ №33 базової середньої освіти забезпечує формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності, як-от: здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, математичної грамотності й обізнаності у галузі природничих наук, техніки і технологій, готовності використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння вчитися впродовж життя, здатності до соціальної комунікації й активності, життя в громадянському суспільстві, володіння навичками підприємницької діяльності, загальнокультурної й екологічної грамотності та готовності до здорового способу життя та інших компетентностей передбачених стандартом освіти.

На реалізацію мети діяльності загальноосвітньої школи № 33 при складанні навчального плану використано таблиці до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, які у повному обсязі включають інваріантну частину, сформовану на державному рівні, та варіативну частину, у якій передбачені предмети та курси за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття відповідно освітніх потреб учнів.

РОЗДІЛ III
Освітня програма
Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33
III ступеня
ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Старша школа функціонує як профільна, з поглибленим вивченням предметів філологічного профіля, та передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, стійке зацікавлення обраним профілем навчання, ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей. Профільність навчання визначається з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрових можливостей і матеріальної бази школи, перспектив здобуття подальшої освіти випускниками школи.

Освітня програма Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33 III ступеня (10-11 класи) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 11-х класів, від 20.04.2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» для 10-х класів.

Освітня програма загальної середньої освіти Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33 профільної школи окреслила рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі - Державний стандарт). Освітня програма школи III ступеня Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33 визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які подані в рамках навчального плану Житомирської ЗОШ № 33;

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено відповідно до таблиці 13 наказу МОН України від 20.04.2018 № 406 для 11-х класів та таблиць 2, 3 наказу МОН України від 20.04.2018 № 408 для 10-х класів;

- пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України);

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів - 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів - 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі - навчальний план).

Навчальний план для 10-11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на індивідуальні заняття. Рішенням педагогічної ради Житомирської ЗОШ № 33 (протокол № 6 від 21.05.2018) був обраний другий варіант навчального плану, що містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничих циклів відповідно (таблиця 2 до наказу МОН України від 20.04.2018 № 408).

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура» та «Захист Вітчизни».

Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів у старшій школі введено профільне навчання: профіль української філології.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку для вивчення учнями 10 класів обрано два предмети: інформатика (2 години), технології (1 година).

- У старшій школі варіативна складова реалізується відповідно до профільності навчання.

На підставі рішення педагогічної ради з урахуванням бажання батьків, кадрового та методичного забезпечення за рахунок варіативної частини надається:

- Додаткові години математики у 10-11-х класах з метою вивчення окремих предметів алгебри та геометрії на академічному рівні (3 год.);
- Додаткові години англійської мови у 10-х класах з метою вивчення на академічному рівні (2 год.);

- Метою факультативних курсів з історії «Визначні постаті України» (10Б), «Готуємось до ЗНО» (11 кл.) є ознайомлення учнів з життєписом та діяльністю видатних особистостей України, їх впливом на хід історичного процесу, сприяння осмисленню ролі людини в історії, підготовка до складання ДПА-ЗНО з історії України.

- З метою досконалого володіння українським діловим мовленням, підняття рівня культури ділового спілкування, формування вмінь і навичок комунікативно виправдано використовувати стилістичні ресурси мови, залежно від ситуації мовлення, виховання потреби вивчати літературну українську мову, повагу до рідної мови, удосконалювати навички виразного читання в 11-му класі філологічного профілю введено курс за вибором з української мови «Стилістика сучасної української мови» (всього 1 год.), факультативи з української мови (10,11 кл. 2 год.).

- З метою створення учням сприятливих умов для врахування їхніх індивідуальних особливостей, інтересів, здібностей, нахилів, мотивів і потреб для формування чіткої орієнтації на певний вид майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з іноземною мовою у 10Б класі (2 год.) відведено на функціонування факультативу з німецької мови.

- 0,5 години на вивчення курсу за вибором «Історія рідного краю» в 11 класі з метою виховання в учнів почуття любові до рідного краю.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту": у 10-11-х класах тривалість уроку становить 45 хв.

У 10-11-х класах поділ класів на групи здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами) при вивченні української, англійської мов, технологій, інформатики, при проведенні фізичної культури (окремо для хлопців та дівчат).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

За рішенням педагогічної ради при оцінюванні дозволяється враховувати результати навчання окремих учнів з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу старшої школи за 5-денним навчальним тижнем в одну зміну, складений з урахуванням гранично допустимого навантаження та містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним школою варіантом типової освітньої програми.. Заняття розпочинаються о 8³⁰.

Очікувані результати навчання учнів старшої школи

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті,

визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України від 23.10.2017 №1407 та від 24.11.2017 №1539).

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p><i>Уміння:</i> ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p><i>Ставлення:</i> розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p><i>Уміння:</i> здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p><i>Ставлення:</i> критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню</p>

		<p>траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p><i>Уміння:</i> грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). <i>Ставлення:</i> культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p><i>Уміння:</i> аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p><i>Ставлення:</i> усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p><i>Навчальні ресурси:</i> навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Закладом освіти приділено велику увагу навчанню через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта в школі здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму старшої школи укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальному плані Житомирської ЗОШ № 33 реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Англійська мова», «Зарубіжна література». В межах галузі «Суспільствознавство» у 10-му класі вивчаються предмети «Історія України», «Всесвітня історія» та «Громадянська освіта». Освітня галузь «Мистецтво» для 10-х класів реалізується через інтегрований курс «Мистецтво». Освітня галузь «Математика» у навчальному плані для 10-х класів реалізується через окремий предмет «Математика». В межах галузі «Природознавство» у 10-му класі вивчаються предмети «Біологія і екологія», «Географія», «Фізика і астрономія» та «Хімія». Освітня галузь «Технології» у навчальному плані реалізується через предмет «Інформатика».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» у навчальному плані для 10-х класів реалізується через окремі предмети «Фізична культура» та «Захист Вітчизни».

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу в старшій школі

Основними формами організації освітнього процесу у старшій школі є різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу проводиться на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекція основних компетентностей, крім уроку відповідного типу, проводяться на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція будується як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Досягнуті компетентності застосовують на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Оглядова конференція передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Для учнів, які готуються здавати іспити, проводяться оглядові консультації, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, здійснюється у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Вчителі школи мають змогу проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Практичні заняття та заняття практикуму також будуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно

виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості повної середньої освіти школи складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності; навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності; матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності; якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення; моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища школи; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма III ступеня Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів №33 передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми складений та затверджений директором навчальний план школи, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Розділ ІУ

Навчальний план та його обґрунтування

Житомирська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 33 працює за навчальним планом, що складається на основі розроблених МОН України базових навчальних планів із конкретизацією допрофільного та профільного навчання.

Відповідно до навчальних планів школи педагогічні працівники самостійно добирають навчальні програми, підручники, затверджені МОН України, а також науково-методичну літературу, навчально-наочні посібники та обладнання, форми, методи і засоби навчання.

Педагогічні працівники можуть поєднувати освітню роботу з науково-методичною та експериментальною, використовуючи поряд із традиційними методами і формами організації навчальних занять інноваційні технології навчання.

У школі на всіх ступенях навчання забезпечується варіативність загальної середньої освіти з урахуванням інтересів і побажань учнів, їх батьків.

Освітній процес у школі здійснюється за денною формою навчання. Бажаючим надається право і створюються умови для індивідуального навчання, складання державної підсумкової атестації екстерном.

Загальноосвітня школа охоплює навчанням усіх учнів визначеного мікрорайону. Учні зараховуються згідно з наказом директора, що видається на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.

До першого класу школи зараховуються діти 6-ти років, які досягають шкільної зрілості, що визначається за допомогою психодіагностичного обстеження психологом та педагогом згідно критеріїв, визначених Міністерством освіти та науки України.

Навчальний рік ділиться на семестри. Школа працює за 5-денним планом.

Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом уроків, який складається відповідно до санітарно-гігієнічних вимог і затверджується директором школи.

Навчальний рік розпочинається у День знань - 1 вересня. Ного тривалість обумовлюється часом виконання навчальних програм з усіх предметів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів у школі здійснюється за такою системою:

- у першому класі, як правило, здійснюється вербально;
- у другому класі за рішенням педагогічної ради оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється вербально;
- у 3-11-х класах оцінювання навчальних досягнень учнів проводиться за 12-бальною системою.

Державна підсумкова атестація проводиться тільки в 4, 9 і 11 класах.

Основними формами організації навчання є:

- традиційні уроки, проблемні уроки, уроки-лекції, семінари, практичні заняття, конференції, подорожі, виставки тощо;
- семінарські заняття, ділові ігри, брейн-ринги, індивідуальні заняття, заліки;
- профільні семінари, факультативи, курси за вибором.

Поглиблена допрофільна підготовка учнів забезпечується вивченням спецкурсів, факультативів, курсів за вибором, а також відвідуванням занять у гуртках.

Умови освітнього процесу

1. Питання формування культури здоров'я є пріоритетним напрямком діяльності органів управління закладом, педагогічного колективу, органів учнівського самоврядування та психолого-педагогічної служби.

2. Для створення відповідних санітарно-гігієнічних умов функціонування закладу передбачено:

- дотримання вимог державних органів санітарно-епідеміологічного контролю відповідно до чинного законодавства;

- організацію раціонального режиму освітнього процесу; проектування однозмінного робочого тижня з групами подовженого дня для учнів 1-3,5-11-х класів, та підзмінку для учнів 4-х класів;

- введення стабільного рухового режиму учнів: система рухової активності школярів включає щоденні фізичні заняття (уроки фізичної культури, заняття спортом за вибором, рухові паузи на уроках, ігрові перерви);

- організацію гарячого харчування учнів для різних груп здоров'я.

3. Основним завданням забезпечення збереження життя та здоров'я учнів закладу є контроль за станом їх здоров'я педагогічним колективом, здійснення профілактики та діагностики захворювань.

4. Приділення особливої уваги пропаганді здорового способу життя серед учнівського та батьківського колективів, залучення дітей до регулярних занять фізичною культурою і спортом. Раціональне використання наявної матеріально-технічної бази, ігрових й спортивних майданчиків.

Організація змістовного дозвілля дітей під час канікул у шкільному таборі «Лелека» та мовних таборах школи.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
на 2018/2019 н.р.
школа І ступеня

(таблиця Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко). Наказ МОН України від 21.03.2018 № 268.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		1А	1Б	1В
Мовно- літературна	Українська мова	7	7	7
	Англійська мова	2	2	2
Математична	Математика	4	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3
Усього:		19+3	19+3	19+3
Варіативна складова всього годин. Із них годин на:		1	1	1
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-
Індивідуальні консультації		1	1	1
Українська мова		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на здобувачів освіти		20	20	20
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		23	23	23

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
на 2018/2019 н.р.
школа І ступеня
(таблиця 1 до Типової освітньої програми)
Наказ МОН України від 20.04.2018 року № 407

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах											
		2А	2Б	2В	2Г	3А	3Б	3В	4А	4Б	4В	4Г	
		Таблиця №1 Н. №407				Таблиця №1 Н. №407				Таблиця №1 Н. №407			
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
	Англійська мова	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Математика	Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Природознавство	Природознавство	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Суспільствознавство	Я у світі	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Усього		20	20	20	20	21	21	21	21	21	21	21	
		+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	+3	
Варіативна складова всього годин. Із них годин на:		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Збільшення годин на вивчення предметів інваріантної складової		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Курси за вибором:		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Основи християнської етики		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Індивідуальні консультації		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Українська мова		-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	
Математика		1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	
Гранично допустиме навантаження на одного учня		22	22	22	22	23	23	23	23	23	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25	25	25	25	26	26	26	26	26	26	26	

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 на 2018/2019 н.р.
школа ІІ ступеня
(таблиця до Типової освітньої програми)
Наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах									
		5А	5Б	5В	5Г	6А	6Б	6В	7А	7Б	7В
Інваріантна складова		Табл. 12			Табл. 10	Табл. 10		Табл. 12	Табл.12		
		Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	2,5
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
	Друга іноземна мова (німецька)	-	-	-	2	2	2	-	-	-	-
	Мова нац. меншини (польська, російська)	2	2	2	-	-	-	2	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Суспільство - знавство	Історія України	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Мистецтво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Математика	Математика	4	4	4	4	4	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-
	Біологія	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
	Географія	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2
	Фізика	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
	Хімія	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Здоров'я і фізкультура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Разом		25,5 +3	25,5 +3	25,5 +3	25,5+ 3	27,5+ 3	27,5+ 3	27,5+ 3	29+3	29+3	29+3
Варіативна складова (всього годин)		2,5	2,5	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	3	3	3
Із них годин на:											
Збільшення годин на вивчення предметів інваріантної складової		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гранично допустиме навантаження на одного уч.		28	28	28	28	31	31	31	32	32	32
Факультативи:											
Російська мова		1	1	-	-	-	-	1			
Музика		-	-	-	-	1	-	-		1	
Польська мова		-	-	-	1	1	1				1
Історія «Міфологія»		-	-	-	-	-	-	1			
Історія рідного краю		-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	0,5
Зарубіжна література		-	-	-	-	-	1		1	0,5	
Фізкультура		-	-	-	-	-	-	-			
Математика		-	-	-	-	-	-	-	1		
Фізика										1	1
Індивідуальні заняття:											
Математика		1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
Українська мова		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Історія України		-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		31	31	31	31	34	34	34	35	35	35

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 на 2018/2019 н.р.
школа ІІ ступеня
(таблиця до Типової освітньої програми)
Наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8Б	8В
		Табл.12	Табл.10
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Англійська мова	2	2
	Друга іноземна мова (німецька)	-	2
	Мова нац. меншини (російська)	2	-
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство -знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природо-знавство	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		29,5+3	29,5+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5
Українська мова		1	1
Історія		-	1
Зарубіжна література		1	1
Фізика		1	-
Фізкультура		0,5	0,5
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		36	36

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 на 2018/2019 н.р.
школа ІІ ступеня
(таблиця до Типової освітньої програми)
Наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		8А	9А	9Б	
	Інваріантна складова	Табл. 8			
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	
	Українська література	2	2	2	
	Англійська мова	2	2	2	
	Зарубіжна література	2	2	2	
Суспільство - знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	
	Всесвітня історія	1	1	1	
	Основи правознавства	-	1	1	
Мистецтво	Мистецтво	1	1	1	
Математика	Алгебра	2	2	2	
	Геометрія	2	2	2	
Природо-знавство	Біологія	2	2	2	
	Географія	2	1,5	1,5	
	Фізика	2	3	3	
	Хімія	2	2	2	
Технології	Трудове навчання	1	1	1	
	Інформатика	2	2	2	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	
	Фізична культура	3	3	3	
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	3	3	
Українська мова		1	1	1	
Англійська мова		0,5	-	-	
Німецька		2	-	2	
Російська мова		-	2	-	
Разом		31+3	32+3	32+3	
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	1	1	
Факультативи:					
Українська мова		1	-	-	
Історія рідного краю		-	0,5	0,5	
Англійська мова			0,5	0,5	
Математика		1			
Гранично допустиме навантаження на одного учня		33	33	33	
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		36	36	36	

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 на 2018/2019 н.р.
школа ІІІ ступеня
(таблиця до Типового навчального плану)
Наказ МОН України від 20.04.2018 року № 408

Навчальні предмети	Кі-сть годин на тиждень у	
	10Б клас, профіль української філології Табл.2,3)	10А клас, профіль української філології Табл.2,3
Базові предмети	27	27
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3
Біологія, екологія	2	2
Географія	1,5	1,5
Фізика	3	3
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково – обов’язкові предмети:	3	3
Інформатика	2	2
Технології	1	1
Варіативна складова всього годин	8	8
Із них годин на:		
Додаткові години на профільні предмети:	4	4
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Додаткові години на окремі базові предмети:	2	2
Англійська мова	1	1
Математика	1	1
Курси за вибором:	-	-
Факультативи:	2	2
Німецька мова	2	-
Історія України	-	1
Українська мова	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33 на 2018/2019 н.р.
школа ІІІ ступеня
(таблиця розподілу навчального часу)
Наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 406

Навчальні предмети	Кі-сть годин на тиждень у
ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА	11 клас, профіль української філології(табл. № 9)
Українська мова	4
Українська література	4
Англійська мова	3
Зарубіжна література	3
Історія України	1,5
Всесвітня історія	1
Громадянська освіта:	
Економіка	1
Людина і світ	0,5
Художня культура	0,5
Математика	3
Астрономія	0,5
Біологія, екологія	2
Географія	-
Фізика	2
Хімія	1
Технології	1
Інформатика	1
Захист Вітчизни	1,5
РАЗОМ (без фізичної культури)	30,5
Варіативна складова всього годин	5,5
Із них годин на:	
Збільшення годин на вивчення предметів інваріантної складової	1
Математика	1
Курси за вибором:	1,5
Історія рідного краю	0,5
Стилістика сучасної укр. мови	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	33
Фізична культура	2
Факультативи:	3
Українська мова	1
Зарубіжна література	1
Історія України	1
Всього фінансується (без урахування поділу на групи)	38

РОЗДІЛ У
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ПРОГРАМАМИ, ПІДРУЧНИКАМИ ТА
ПОСІБНИКАМИ, РЕКОМЕНДОВАНИМИ МОН УКРАЇНИ
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня
(для 1х класів)

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня
1 класи

Таблиця 1

№ п/п	Назва навчальної програми	Гриф МОН
1.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти (під керівництвом Савченко О.Я.) 1-2 класи	Затверджено рішенням Колегії Міністерства освіти і науки України від 22.02.2018 року; наказом МОН України №268 від 21.03.2018 "Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти"

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня 2-4 класи
(затвержені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

Таблиця 2

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2-4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
5.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
6.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи

7.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
8.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
9.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
10.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
11.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-4 класи
12.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3-4 класи
13.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

Таблиця 3

**Перелік навчальних програм
для учнів школи II ступеня**

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми	Класи, в яких вивчають предмети
1.	Українська мова	5-9
2.	Українська література	5-9
3.	Біологія	6-9
4.	Всесвітня історія	6-9
5.	Географія	6-9
6.	Зарубіжна література	5-9
7.	Інформатика	5-9
8.	Історія України	5-9
9.	Математика	5-9
10.	Мистецтво	8-9
11.	Основи здоров'я	5-9
12.	Природознавство	5
13.	Трудове навчання	5-9
14.	Фізика	7-9
15.	Фізична культура	5-9
16.	Хімія	7-9
17.	Іноземні мови	5-9
18.	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 5 класу)	5-9
19.	Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 5 класу)	5-9

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
17.	Мистецтво	Рівень стандарту
18.	Технології	Рівень стандарту
20.	Українська література	Профільний рівень
21.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
22.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту
23.	Фізична культура	Рівень стандарту
24.	Хімія	Рівень стандарту
25.	Іноземні мови	Рівень стандарту

Перелік підручників та посібників, рекомендованими МОН України для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня, які обрали вчителі

школи для навчання учнів

Клас	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника) Найменування підручника (навчального посібника)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість	
				Необхідно	Фактично
1	Українська мова. Буквар	Пономарьова К.І. Українська мова. Буквар (I-ша частина)	Київ «Оріон», 2018	109	113
1	Українська мова. Буквар	Пономарьова К.І. Українська мова. Буквар (II-га частина)	Київ «Оріон», 2018	109	113
1	Англійська мова	Карп'юк О.Д. Англійська мова		109	
1	Математика	Листопад Н.Т. Математика	Київ «Оріон», 2018	109	113
1	Я досліджую світ	Бібік Н.М., Бондарчук Г.П. Я досліджую світ, ч.І	Харків «Ранок», 2018	109	113
1	Я досліджую світ	Бібік Н.М., Бондарчук Г.П. Я досліджую світ, ч.ІІ	Харків «Ранок», 2018	109	
1	Мистецтво	Кондратова Л.Г.	Тернопіль «Богдан». 2018	109	113
2	Українська мова	Вашуленко М.С., Українська мова	Київ «Освіта», 2012	125	112
2	Літературне читання	Савченко О.Я., Літературне читання	Київ «Освіта», 2012	125	112
2	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська мова	Київ «Генеза», 2012	125	105
2	Математика	Богданович М.В., Математика	Київ «Освіта», 2012	125	109
2	Інформатика	Коршунова О.В., Сходинки до інформатики	Київ «Освіта», 2012	125	106
2	Основи здоров'я	Гнатюк О.В., Основи здоров'я	Київ «Генеза», 2012	125	109
2	Природознавство	Гільберг Т.Г., Природознавство	Київ «Генеза», 2012	125	106
2	Музичне мистецтво	Аристова Л.С., Музичне мистецтво	Київ «Освіта», 2012	125	103
2	Образотворче мистецтво	Трач С.К., Образотворче мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2012	125	104
2	Трудове навчання	Веремійчик І.М., Трудове навчання	Київ «Генеза», 2012	125	109
3	Українська мова	Вашуленко М.С., Українська мова	Київ «Освіта», 2013	86	101
3	Літературне читання	Савченко О.Я., Літературне читання	Київ «Освіта», 2013	86	100
3	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська	Київ «Генеза»,	86	106

		мова	2013		
3	Математика	Богданович М.В., Математика	Київ «Генеза», 2013	86	101
3	Інформатика	Коршунова О.В., Сходинки до інформатики	Київ «Генеза», 2013	86	101
3	Природознавство	Гіберг Т.Г., Природознавство	Київ «Генеза», 2013	86	100
3	Я у світі	Тагліна О.В., Я у світі	Харків «Ранок», 2013	86	99
3	Основи здоров'я	Гнатюк О.В., Основи здоров'я	Київ «Генеза», 2013	86	103
3	Музичне мистецтво	Аристова Л.С., Музичне мистецтво	Київ «Освіта», 2013	86	101
3	Музичне мистецтво	Лобова О.В., Музичне мистецтво	Київ «Школяр», 2013		34
3	Образотворче мистецтво	Резніченко М.І., Образотворче мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2013	86	100
3	Трудове навчання	Веремійчик І.М., Трудове навчання	Київ «Генеза», 2013	86	103
4	Трудове навчання	Веремійчик І.М., Трудове навчання	Київ «Генеза», 2015	121	127
4	Трудове навчання	Веремійчик І.М., Трудове навчання	Київ «Генеза», 2016		
4	Інформатика	Коршунова О.В., Сходинки до інформатики	Київ «Генеза», 2015	121	123
4	Інформатика	Коршунова О.В., Сходинки до інформатики	Київ «Генеза», 2016		
4	Музичне мистецтво	Аристова Л.С., Музичне митсецтво	Київ «Освіта», 2015	121	124
4	Музичне мистецтво	Аристова Л.С., Музичне митсецтво	Київ «Освіта», 2016		
4	Образотворче мистецтво	Власова В.Г., Образотворче мистецтво	Київ «Грамота», 2015	121	83
4	Образотворче мистецтво	Власова В.Г., Образотворче мистецтво	Київ «Грамота», 2016		
4	Я у світі	Тагліна О.В., Я у світі	Харків «Ранок», 2015	121	129
4	Я у світі	Тагліна О.В., Я у світі	Харків «Ранок», 2015		
4	Природознавство	Тагліна О.В., Природознавство	Харків «Ранок», 2015	121	109
4	Природознавство	Тагліна О.В., Природознавство	Харків «Ранок», 2016		
4	Математика	Богданович М.В., Математика	Київ «Генеза», 2015	121	131
4	Математика	Богданович М.В., Математика	Київ «Генеза», 2016		
4	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська	Київ «Генеза»,		

		мова	2015	121	127
4	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська мова	Київ «Генеза», 2016		
4	Літературне читання	Савченко О.Я., Літературне читання	Київ «Освіта», 2015	121	126
4	Літературне читання	Савченко О.Я., Літературне читання	Київ «Освіта», 2016		
4	Основи здоров'я	Бойченко Т.Є., Основи здоров'я	Харків «Ранок», 2015	121	92
4	Основи здоров'я	Бойченко Т.Є., Основи здоров'я	Харків «Ранок», 2016		
4	Українська мова	Вашуленко М.С., Українська мова	Київ «Освіта», 2015	121	128
4	Українська мова	Вашуленко М.С., Українська мова	Київ «Освіта», 2016		

Перелік підручників та посібників, рекомендованими МОН України для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня, які обрали вчителі школи для навчання учнів

Клас	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника) Найменування підручника (навчального посібника)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість	
				Необхідно	Фактично
5	Українська мова.	Глазова О.П., Українська мова	Київ «Освіта», 2018	126	126
5	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Освіта», 2018	126	126
5	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота», 2018	126	126
5	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська мова	Київ «Генеза», 2018	126	127
5	Польська мова	Біленька-Свистович Л.В., Польська мова	Чернівці «Букрек», 2018	30	30
5	Вступ до історії	Щупак І.Я., Вступ до історії		126	
5	Математика	Мерзляк А.Г., Математика	Харків «Гімназія», 2018	126	126
5	Основи здоров'я	Бех І.Д., Основи здоров'я	Київ «Алатон», 2018	126	126
5	Природознавство	Коршевнік Т.В., Природознавство	Київ «Генеза», 2018	126	126
5	Російська мова	Полякова Т.М., Російська мова	Київ «Генеза», 2018	30	30
5	Німецька мова	Сотникова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2018	60	66
5	Інформатика	Ривкінд Й.Я., Інформатика		126	
6	Українська мова.	Заболотний О.В., Українська мова	Київ «Генеза», 2014	98	130

6	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Грамота». 2014	98	130
6	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота». 2014	98	130
6	Англійська мова	Несвіт А.М., Англійська мова	Київ «Генеза», 2014	98	122
6	Німецька мова	Сотникова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2014	98	19
6	Німецька мова	Сидоренко М.М., Німецька мова	Київ «Грамота». 2014		32
6	Всесвітня історія	Бандровський О.Г., Всесвітня історія	Київ «Генеза», 2014	98	130
6	Математика	Мерзляк А.Г., Математика	Харків «Гімназія», 2014	98	130
6	Інформатика	Ривкінд Й.Я., Інформатика	Київ «Генеза», 2014	98	133
6	Географія	Гільберг Т.Г., Географія	Київ «Грамота». 2014	98	130
6	Біологія	Костіков І.Ю., Біологія	Київ «Освіта», 2014	98	132
6	Основи здоров'я	Бех І.Д., Основи здоров'я	Київ «Алатон», 2014	98	130
6	Трудове навчання	Сидоренко В.К., Трудове навчання (для дівчат)	Харків «Сиція», 2014	54	28
6	Трудове навчання	Ходзицька І.Ю., Трудове навчання (для дівчат)	Кам.- Подільський «Аксиома»		28
6	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (для хлопців)	Київ «Генеза», 2014	44	28
6	Трудове навчання	Сидоренко В.К., Трудове навчання (для хлопців)	Харків «Сиція», 2014		28
6	Образотворче мистецтво	Железняк С.М., Образотворче мистецтво	Київ «Генеза», 2014	98	130
6	Музичне мистецтво	Кондратова Л.Г., Музичне мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2014	98	130
6	Російська мова	Полякова Т.М., Російська мова	Київ «Генеза», 2014	60	61
7	Українська мова.	Глазова О.П., Українська мова	Київ «Освіта», 2015	93	89
7	Українська мова.	Глазова О.П., Українська мова	Київ «Освіта», 2016		
7	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Грамота». 2015	93	88
7	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Грамота». 2016		
7	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота». 2015	93	89
7	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота». 2016		
7	Історія України	Гісем О.В., Історія	Тернопіль	93	90

		України	«Богдан» 2015		
7	Всесвітня історія	Гісем О.В., Всесвітня історія	Тернопіль «Богдан» 2015	93	89
7	Фізика	Бар'яхтар В.Г., Фізика	Харків «Ранок», 2015	93	88
7	Хімія	Попель П.П., Хімія	Київ «Академія», 2015	93	88
7	Біологія	Соболь В.І., Біологія	Кам.-Подільський «Абетка», 2015	93	92
7	Геометрія	Мерзляк А.Г., Геометрія	Харків «Гімназія», 2015	93	89
7	Алгебра	Мерзляк А.Г., Алгебра	Харків «Гімназія», 2015	93	90
7	Образотворче мистецтво	Федун С.І., Образотворче мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2015	93	88
7	Музичне мистецтво	Кондратова Л.Г., Музичне мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2015	93	63
7	Англійська мова	Карпюк О.Д., Англійська мова	Тернопіль «Астон», 2015	93	100
7	Основи здоров'я	Бех І.Д., Основи здоров'я	Київ «Алатон», 2015	93	79
7	Основи здоров'я	Бех І.Д., Основи здоров'я	Київ «Алатон», 2017		
7	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (для хлопців)	Київ «Генеза», 2015	40	40
7	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (для хлопців)	Київ «Генеза», 2016		
7	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (для дівчат)	Київ «Літера», 2015	53	65
7	Інформатика	Морзе Н.В., Інформатика	Київ «Освіта», 2015	93	78
7	Інформатика	Морзе Н.В., Інформатика	Київ «Освіта», 2016		
7	Географія	Бойко В.М., Географія		93	
7	Російська мова	Полякова Т.М., Російська мова	Київ «Генеза», 2016	93	96
7	Німецька мова	Сотникова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2015	30	29
7	Німецька мова	Сотникова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2016		
8	Всесвітня історія	Сорочинська Н.М., Всесвітня історія	Тернопіль «Богдан» 2016	84	107
8	Англійська мова	Карпюк О.Д., Англійська мова	Тернопіль «Астон», 2016	84	112
8	Геометрія	Мерзляк А.Г., Геометрія	Харків «Гімназія», 2016	84	109
8	Алгебра	Мерзляк А.Г., Алгебра	Харків «Гімназія», 2016	84	109
8	Фізика	Бар'яхтар В.Г., Фізика	Харків «Ранок»,	84	109

			2016		
8	Інформатика	Ривкінд Й.Я., Інформатика	Київ «Генеза», 2016	84	111
8	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота». 2016	84	110
8	Історія України	Сорочинська Н.М., Історія України	Тернопіль «Богдан» 2016	84	111
8	Російська мова	Баландіна Н.Ф., Російська мова	Харків «Ранок», 2016	28	73
8	Німецька мова	Сотнікова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2016	57	37
8	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (тех.. види праці)	Київ «Літера», 2016	44	56
8	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (обслуг. праця)	Київ «Літера», 2016	40	55
8	Основи здоров'я	Бех І.Д., Основи здоров'я	Київ «Алатон», 2016	84	108
8	Географія	Масляк П.О., Географія	Кам.- Подільський «Аксиома»	84	110
8	Українська мова.	Глазова О.П., Українська мова	Харків «Фоліо», 2016	84	107
8	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Грамота». 2016	84	103
8	Хімія	Попель П.П., Хімія	Київ «Академія», 2016	84	105
8	Мистецтво	Кондратова Л.П., Мистецтво	Тернопіль «Богдан», 2016	84	105
8	Біологія	Соболь В.І., Біологія	Кам.- Подільський «Абетка», 2016	84	110
8	Німецька мова	Сотнікова С.І., Німецька мова	Харків «Ранок», 2016	57	37
9	Українська мова.	Глазова О.П., Українська мова	Харків «Ранок», 2017	56	96
9	Українська література	Авраменко О.М., Українська література	Київ «Грамота». 2017	56	96
9	Зарубіжна література	Ніколенко О.М., Зарубіжна література	Київ «Грамота». 2017	56	96
9	Англійська мова	Карпюк О.Д., Англійська мова	Тернопіль «Астон», 2017	56	96
9	Російська мова	Баландіна Н.Ф., Російська мова	Харків «Ранок», 2017	30	66
9	Німецька мова	Сотнікова С.І., Німецька мова (5-й рік навч.)	Харків «Ранок», 2017	28	33
9	Історія України	Гісем О.В., Історія України	Харків «Ранок», 2017	56	96
9	Всесвітня історія	Щупак І.Я., Всесвітня історія	Київ «Оріон». 2017	56	96

9	Основи правознавства	Ратушняк С.П., Основи правознавства	Тернопіль «Богдан». 2017	56	96
9	Геометрія	Мерзляк А.Г., Геометрія	Харків «Гімназія», 2017	56	96
9	Алгебра	Мерзляк А.Г., Алгебра	Харків «Гімназія», 2017	56	96
9	Фізика	Бар'яхтар В.Г., Фізика	Харків «Ранок», 2017	56	96
9	Інформатика	Ривкінд Й.Я., Інформатика	Київ «Генеза», 2017	56	96
9	Хімія	Попель П.П., Хімія	Київ «Академія», 2017	56	96
9	Біологія	Соболь В.І., Біологія	Кам.-Подільський «Абетка», 2017	56	96
9	Географія	Бойко В.М., Географія	Тернопіль «Підручники і посібники», 2017	56	96
9	Основи здоров'я	Поліщук Н.М., Основи здоров'я	Київ «Грамота», 2017	56	96
9	Мистецтво	Масол Л.М., Мистецтво	Київ «Освіта», 2017	56	96
9	Трудове навчання	Гащак В.М., Трудове навчання (тех. праця)	Київ «Генеза», 2017	28	47
9	Трудове навчання	Терещук Б.М., Трудове навчання (обслуг. праця)	Київ «Літера», 2017	28	49

Перелік підручників та посібників, рекомендованими МОН України для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня, які обрали вчителі школи для навчання учнів

Клас	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника) Найменування підручника (навчального посібника)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість	
				Необхідно	Фактично
10	Українська мова.	Ворон А.А., Українська мова (профільний рівень)	Київ «Освіта», 2018	58	58
10	Українська література	Борзенко О.І., Українська література (профільний рівень)		58	
10	Зарубіжна література	Мілянська Н.Р., Зарубіжна література (рів. стандарту)		58	
10	Англійська мова	Карпюк О.Д., Англійська мова 10-й р.н. (рів. стандарту)		58	
10	Історія України	Гісем О.В. Історія України (рів. стандарту)		58	
10	Всесвітня історія	Щупак І.Я., Всесвітня		58	

		історія (рів. стандарту)			
10	Громадянська освіта	Бакка Т.В. Громадянська освіта , (інтегров. курс., рів. стандарту)		58	
10	Математика	Мерзляк А.Г., математика (рів. стандарту)	Харків «Гімназія». 2018	54	58
10	Інформатика	Бондаренко,О.О., інформатика (рів. стандарту)		57	
10	Фізика	Бар'яхтар В.Г., Фізика (рів. стандарту)		57	57
10	Географія	Бойко В.М., Географія (рів. стандарту)		57	
10	Захист Вітчизни	Гнатюк М.Р., Захист Вітчизни (рів. стандарту)		27	
10	Захист Вітчизни	Гудима А.А, Захист Вітчизни (рів. стандарту «Основи медичних знань»)		31	
10	Технології	Ходзицька І.Ю., Технології (рів. стандарту)		58	
10	Російська мова	Баландіна Н.Ф., Російська мова (рів. стандарту)	Харків «Ранок», 2018	29	29
10	Німецька мова	Сотникова С.І., Німецька мова (6-й рік навч., рів. стандарту)	Харків «Ранок», 2018	29	29
10	Біологія і екологія	Соболь В.І., Біологія і екологія (рів. стандарту)		57	
10	Хімія	Попель П.П., Хімія (рів. стандарту)		57	
11	Українська мова.	Єрмоленко С.Я., Українська мова	Київ «Грамота», 2011	28	25
11	Українська мова.	Шелехова Г.Т., Українська мова	Київ «Пед. думка», 2011		47
11	Українська література	Мовчан Р.В., Українська література	Київ «Грамота», 2011	28	27
11	Світова література	Звиняцьковський В.Я., Світова література	Київ «Генеза», 2011	28	27
11	Світова література	Ісаєва О.О., Світова література	Харків «Сиція», 2011		30
11	Англійська мова	Карпюк О.Д., Англійська мова 11-й р.н..	Тернопіль «Астон», 2011	28	81
11	Історія України	Струкевич О.К., Історія	Київ «Грамота»,	28	52

		України	2011		
11	Всесвітня історія	Ладиченко Т.В., Всесвітня історія	Київ «Грамота», 2011	28	54
11	Математика	Бевз Г.П., Математика	Київ «Генеза», 2011	28	70
11	Економіка	Радіонова І.Ф., Економіка	Кам.- Подільський «Аксиома», 2011	28	21
11	Економіка	Крупська Л.П., економіка	Харків «Ранок», 2011		59
11	Фізика	Коршак Є.В, Фізика	Харків «Генеза», 2011	28	66
11	Інформатика	Ривкінд Й.Я., Інформатика	Київ «Генеза», 2011	28	67
11	Хімія	Ярошенко О.Г., Хімія	Київ «Грамота», 2011	28	76
11	Біологія	Балан П.Г., Біологія	Київ «Генеза», 2011	28	78
11	Астрономія	Пришляк М.П., Астрономія	Харків «Ранок», 2011	28	76
11	Людина і світ	Бакка Т.В., Людина і світ	Київ «Освіта», 2012	28	59
11	Художня культура	Назаренко Н.В., Художня культура	Харків «Сиція», 2011	28	62
11	Художня культура	Назаренко Н.В., Художня культура	Харків «Сиція», 2011		
11	Захист Вітчизни	Пашко К.О., Захист Вітчизни (хлопці)	Тернопіль «Астон», 2011	12	22
11	Захист Вітчизни	Гудима А.А., Захист Вітчизни (дівчата)	Тернопіль «Астон», 2011	16	40
11	Технології	Коберник О.М., Технології	Харків «Сиція», 2011	28	53
11	Технології	Мадзігон В.М., Технології	Київ «Пед.думка», 2012	28	15
11	Російська мова	Полякова Т.М., Російська мова	Київ «Генеза», 2011	28	53
11	Екологія	Царик Л.П., Екологія	Київ «Генеза», 2012	28	60
11	Правознавство	Гавриш С.Б., Правознавство	Київ «Генеза», 2011	28	25
11	Правознавство	Наровлянський О.Д., Правознавство	Київ «Грамота», 2011		5

РОЗДІЛ УІ
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 33

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Кваліфікація	Курсова перепідготовка	Атестація	Назва навч. закладу, який закінчив	Спеціал. за одержаною освітою	Основний працівник чи сумісник	Загальний стаж педагогічної роботи	Який предмет викладає
1	Осницький Йосип Павлович	Директор	вища «учитель-методист»	2014	2016	ЖДПІ 1979	вч. математики і фізики	осн.	37	математику інформатику
		вчитель математики та інф.		2018	2014					
2	Дзюмага Наталія Зіновіївна	заст. дир. з НВР	вища «учитель-методист»	2014	2016	Івано-Франківський пед. інститут 1990	вч. історії і права знавства	осн.	28	історію право знавство
		Вчитель історії, право знавства		2014	2016					
3	Степчина Людмила Анатоліївна	заст. дир. з НВР	вища «учитель-методист»	2014	2016	ЖДПІ 1997	вч. укр. мови і літ.	осн.	27	укр. мову і літ.
		вчитель укр. мови і літ.		2014	2016					
4	Герасимчук Світлана Олегівна	заст. дир. з ВР	вища «старший учитель»	2015	2016	ЖДПІ 1992	вч. рос. мови і літ.	осн.	24	рос. мову зар. літ.
		вчитель рос. мови і зар. літ.		2017	2014					

5	Манжула Оксана Сергіївна	пси хо лог	вища «прак тич ний психо лог- мето дист»	2018	2014	ЖДПІ 1998	вч. поч. кл., психо- лог	осн.	20	
6	Мазепкіна Олена Олексіївна	соц. педа гог	перша	2016	2017	ЖДУ 2010	вч. укр. мови і літ., зар. літ. соц. педа гог	осн.	11	
7	Бабушко Катерина Валеріївна	пед.- орга ні затор	друга	2015	2016	ЖДУ 2010	вч. укр. мови і літ., зар. літ.	осн.	8	
8	Слинюк Юрій Володими рович	вій ськ. кер.	перша	2017	2018	Ризьке вище авіацій не інже нерне учили ще 1988	інже нер- елект рик	осн.	32	Захист Вітчиз ни
9	Хомич Любов Володимир івна	вч. укр. мови і літ.	вища «стар ший учи тель»	2014	2015	ЖДПІ 1999	вч. укр. мови і літ.	осн.	20	укр. мову і літ.
10	Голобо родько Людмила Йосипівна	вч. укр. мови і літ.	Вища «стар ший учи тель»	2014	2017	ЖДПІ 1981	вч. укр. мови і літ.	осн.	37	укр. мову і літ.
11	Гулак Інна Євгеніївна	вч. укр. мови і літ.	вища «стар ший учи тель»	2018	2014	ЖДПІ 1994	вч. укр. мови і літ.	осн.	24	укр. мову і літ
12	Кулініч Галина Іванівна	вч. укр. мови і літ.	вища «учи тель- мето дист»	2014	2017	ЖДПІ 1978	вч. укр. мови і літ.	осн.	40	укр. мову і літ.
13	Селюченко	вч.	вища	2017	2015	ЖДПІ	вч.	осн.	19	укр.

	Наталія Володимирівна	укр. мови і літ.				1999	укр. мови і літ			мову і літ.
14	Ранець Людмила Павлівна	вч. укр. мови і літ.	вища	2014	2017	Сімферопольський пед. університет 1992	вч. укр. мови і літ.	осн.	33	укр. мову і літ.
15	Міненко Людмила Василівна	вч. укр. мови і літ.	вища	2018	2015	ЖДПІ 1992	вч. укр. мови і літ.	осн.	27	укр. мову і літ
16	Нагіленко Валентина Миколаївна	вч. укр. мови і літ.	перша	2014	2017	ЖДПІ 1997	вч. укр. мови і літ., зар. літ	осн.	21	укр. мову і літ., зар.літ.
17	Воробйова Жанна Василівна	вч. укр. мови і літ.	вища	2015	2015	ЖДПІ 1994	вч. укр. мови і літ., зар. літ	осн.	27	укр. мову і літ
18	Глезер Броніслава Йосипівна	вч. рос. мови та зар. літ.	вища «учитель-методист»	2015	2016	ЖДПІ 1974	вч. рос. мови і літ.	осн.	43	рос. мову, зар. літ.
19	Ніколайчук Олена Борисівна	вч. рос. мови та зар. літ	вища «старший учитель»	2017	2014	ЖДПІ 1977	вч. рос. мови і літ.	осн.	40	рос. мову зар. літ.
20	Олексійчук Любов Володимирівна	вч. рос. мови та зар. літ.	вища «старший учитель»	2014	2015	ЖДПІ 1982	вч. рос. мови і літ.	осн.	35	рос. мову зар. літ.
21	Порозінська Юлія Павлівна	вч. польської мови	спец.	-	-	ЖДУ 2018	вч. польської мови	осн.	-	польську мову
22	Радзивіл Ліна Леонідівна	вч. математики	вища «старший учи	2017	2018	ЖДПІ 1989	вч. математики і	осн.	29	математику інформатику

			тель»				фізи ки			
23	Загурська Людмила Олександрівна	вч. мате ма тики	перша	2017	2018	ЖДПІ 1979	вч. мате ма тики	осн.	45	матема тику
24	Шатило Наталія Вікторівна	вч. мате ма тики	перша	2015	2016	ЖДПІ 1994	вч. мате ма тики і фізи ки	осн.	19	матема тику
25	Фарафоно ва Ольга Володими рівна	вч. мате мати ки	вища «стар ший учи тель»	2018	2014	ЖДПІ 1980	вч. мате ма тики і фізи ки	осн.	37	матема тику
26	Захарчук Олена Сергіївна	вч. мате мати ки та інф.	вища	2018	2014	ЖДУ 2000	вч. мате ма тики і фізи ки	осн.	18	матема тику інфор матику
27	Портная Інна Михайлів на	вч. ін фор мати ки	друга	-	2017	ЖДУ 2013	вч. інфор мати ки та матем.	осн.	5	інфор матику матем.
28	Прокопен ко Інна Володими рівна	вч. ін фор мати ки	перша	2016	2018	ЖДУ 2004, 2015	вч. мати ки вч. ін форм.	осн.	13	інфор матику
29	Гаркуша Надія Михайлів на	вч. фізи ки	вища «стар ший учи тель»	2018	2015	ЖДПІ 1980	вч. фізик и і матем атики	осн.	34	фізику
30	Дідківська Надія Петрівна	вч. фізи ки	вища «учи тель мето дист»	2015	2016	ЖДПІ 1978	вч. фізик и	осн.	40	фізику
31	Горецька Ірина Василівна	вч. геог рафії	вища	2018	2014	Він ниць кий ДПУ 2001	вч. геогра фії і біоло гії	осн.	17	геогра фію
32	Сич Зоя Олександрі	вч.хі мії, біоло	друга	2018	2011	ЖДУ 2007	вч. хімії, біоло	осн.	11	хімію, біоло гію

	вна	гії, осн. здо ров'я					гії, валео ло гії			осн. здо ров'я
33	Левченко Людмила Володими рівна	вч.хі мії, біоло гії осн. здо ров'я	друга	2016	2017	ЖДУ 2010	вч. хімії, біолог ії, валео ло гії	осн.	7	хімію приро дознав ство біоло гії осн. здо ров'я
34	Орловська Наталія Василівна	вч. біоло гії	вища «учи тель- мето дист»	2018	2015	ЖДПІ 1981	вч. біоло гії	осн.	37	біоло гії
35	Заник Олена Миколаїв на	вч. істо рії	перша	2018	2014	При кар патсь кий уні верси тет 1997	вч. історії	осн.	21	історію
36	Данко Надія Романівна	вч. істо рії	перша	2018	2019	ЖДУ 2004	вч. історії	осн.	14	історію
37	Гісса Наталія Петрівна	вч. англ. мови	перша	2017	2018	ЖДУ 2000	вч. англ. мови	осн.	17	англ. мову
		вч. нім. мови		2018	2018		нім мови			нім. мову
38	Бобров ницька Олена Георгіївна	вч. англ. мови	вища	2017	2018	ЖДПІ 1996	вч. рос. та англ. мови	осн.	20	англ. мову
39	Красовська Олена Іванівна	вч. англ. мови	вища	2014	2015	ЖДПІ 1996	вч. англ. мови, укр. мови та літ.	осн.	21	англ. мову
40	Дроздовсь ка Тетяна Анатоліїв на	вч. англ. мови	перша	2018	2014	ЖДУ 1999	вч. укр. мови та літ., англ.. мови, зар літ.	осн.	19	англ. мову
41	Корнійчук	вч.	перша	2014	2016	ЖДУ	вч.	осн.	14	англ.

	Людмила Віталіївна	англ. мови				2002	укр. мови та літ., англ. мови, зар літ				мову
42	Савченко Марина Миколаївна	вч. англ. мови	перша	2014	2016	ЖДУ 2001	вч. англ. мови	осн.	17	англ. мову	
		вч. нім. мови		2014	2016		нім. мови			нім. мову	
43	Магалецька Тетяна Олександрівна	вч. англ. мови	перша	2017	2018	ЖДУ 2002	вч. укр. мови та літ., англ. мови, зар літ.	осн.	16	англ. мову	
44	Зелінська Марина Олегівна	вч. англ. мови	перша	2016	2016	ЖДУ 2005	вч. англ., нім	осн.	9	англ. м.	
		вч. нім. мови		2018			нім. мови			нім. мову	
45	Фещук Наталія Анатоліївна	вч. зар. літ. обсл. праці	вища	2017	2018	ЖДУ 2006	вч. укр. мови та літер., зар. літ.	осн.	10	зар. літ. обсл. працю	
46	Радзевлюк Сергій Васильович	вч. труд. навч.	спец. «старший учитель»	2015	2016	Коростишівське пед. уч. 1991	вч. праці	осн.	25	вч. труд. навч.	
47	Голуб Віктор Миколайович	вч. музики	вища «учитель-методист»	2014	2015	Кіровоградський пед. інститут 1983	вч. музики	осн.	35	музику	
		худ. культури		2015						худ. культуру мистецтво	
48	Назаренко Ірина Михайлівна	вч. музики	вища	2016	2016	ЖДУ 2013	вч. музики	осн.	14	музику	

49	Коцюба Валентина Іванівна	вч. фіз. вих.	перша	2014	2015	Черні гів ський пед. інсти тут 1981	вч. фіз. вих.	осн.	37	фіз. вих.
50	Федорина Ірина Жоржівна	вч. фіз. вих.	вища «учи- тель- мето- дист»	2016	2017	Черні гівсь кий пед. інсти тут 1993	вч. фіз. вих.	осн.	25	фіз. вих.
51	Шевчук Валерій Леонтію вич	вч. фіз. вих.	вища «стар- ший учи тель»	2016	2017	Терно пільсь кий пед. інсти тут 1983	вч. фіз. вих.	осн.	35	фіз. вих.
52	Шуневич Людмила Федорівна	вч. осн. мед. зн.	перша	2018	2015	ЖДП 1970	вч. рос. мови і літ.	осн.	47	основи мед. знань
		асис тент учи теля	спец.	2015	2016					асис тент учит. у 1 класі
53	Нікітчина Ірина Василівна	вч. поч. класів	перша	2017	2018	ЖДУ 2011	вч. поч. класів вч. обр. мис тецтва	осн.	7	класо- вод
		вч. обр. мист.		2018						обр. мист.
54	Гаврилен ко Олеся Миколаїв на	вч. поч. класів	вища	2014	2015	ЖДП 1993	вч. поч. класів	осн.	25	класо- вод
55	Онищенко Світлана Віталіївна	вч. поч. класів	вища «стар- ший учи тель»	2017	2018	ЖДП 1990	вч. поч. класів	осн.	28	класо- вод
56	Гольштейн Ірина Юріївна	вч. поч. класів	вища «стар- ший учи тель»	2015	2017	ЖДП 1982	вч. поч. класів	осн.	36	класо- вод

57	Антонюк Алла Йосипівна	вч. поч. класів	вища	2016	2017	ЖДПІ 1988	вч. поч. класів	осн.	43	класо-вод
58	Гончаренко Алла Миколаївна	вч. поч. класів	вища «старший учитель»	2014	2017	ЖДПІ 1992	вч. поч. класів	осн.	26	класо-вод
59	Фесько Ірина Леонідівна	вч. поч. класів	спец.	2017	2019	ЖДУ 2011	вч. поч. класів	осн.	2	класо-вод
		вч. обр. мист.		2018						обр. мист.
60	Шуляренко Алла Володимирівна	вч. поч. класів	вища «старший учитель»	2015	2016	ЖДПІ 1992	вч. поч. класів	осн.	25	класо-вод
61	Гненюк Лариса Сергіївна	вч. поч. класів	вища	2016	2018	ЖДПІ 1981	вч. поч. класів	осн.	37	класо-вод
62	Сингаївська Таїсія Павлівна	вч. поч. класів	перша	2016	2017	Національний пед. інститут 2003	вч. поч. кл.	осн.	18	класо-вод
63	Остапчук Оксана Валентинівна	вч. поч. класів	друга	-	2018	ЖДУ 2015	вч. поч. класів	осн.	3	класо-вод
64	Малошук Тетяна Миколаївна	вч. поч. класів	вища «старший учитель»	2014	2015	ЖДПІ 1987	вч. поч. класів	осн.	40	класо-вод
65	Рудківська Людмила Андріївна	вч. поч. класів	вища	2014	2015	ЖДПІ 1994	вч. поч. класів	осн.	38	класо-вод
66	Світко Валентина Леонідівна	вч. поч. кл.	спец.	2017	2015	Коростишівське пед. училище	вч. поч. класів	осн.	35	класо-вод

						1983				
67	Бойко Олена Василівна	вч. поч. класі в	вища	2015	2017	ЖДП 1987	вч. поч. класів	осн.	48	укр. мову в поч. кл
68	Стоян Антоніна Степанівна	вч. поч. класів	вища	2017	2018	ЖДП 1988	вч. поч. кл.	осн.	46	укр. мову в поч. кл
69	Біляченко Поліна Олександрівна	вч. поч. класів	вища «стар- ший учи- тель	2014	2015	ЖДП 1972	вч. поч. класів	осн.	50	укр. мову в поч. кл
70	Гедз Руслана Володимирівна	вих. ГПД	друга	2016	2017	ЖДУ 2011	вч. поч. класів	осн.	8	вих. ГПД
72	Панкратова Юзефа Василівна	вих. ГПД	вища «вихо- ва- тель- мето- дист»	2017	2018	ЖДП 1984	вч. укр. мови і літ.	осн.	48	вих. ГПД
73	Каленюк Мирослава Святославівна	вих. ГПД	перша	2017	2018	ЖДП 2007	вч. укр. мови і літ. зар.літ	осн.	7	вих. ГПД
74	Труніна Анна Віталіївна	вих. ГПД	друга	2018	2014	ЖДУ 2005	вч. укр. мови і літ., зар. літ.	осн.	12	вих. ГПД
75	Білецька Тамара Вікторівна	асис- тент учи- теля	вища	-	-	ЖДП 1979	вч. біоло- гії	осн.	33	асис- тент учи- теля у 2 класі
76	Самченко Анна Олегівна	асис- тент учи- теля	спец.	2018	-	ЖДУ 2013	вч. історії	осн.	3	асис- тент учи- теля у 1 класі
77	Войцехівська Катерина Павлівна	асис- тент учи- теля	спец.	-	-	ЖДУ 2010	вч. інфор- мати- ки та матем.	осн.	7	асис- тент учи- теля у 3 класі
78	Клинкова	зав.	перша	2015	2016	Жит.	бібліо	осн.	37	зав.

	Олена Олександрівна	бібліотекою				уч. культури 1983	текар			бібл.
--	------------------------	-------------	--	--	--	-------------------------	-------	--	--	-------

ЗМІСТ

№	Назва	№ сторінки
1	Призначення школи та засіб її реалізації	2-6
2	Модель випускника школи	7-8
3	Цілі та задачі освітнього процесу школи	8
4.	Освітня програма I ступеня (1 класи)	9-16
5.	Освітня програма I ступеня (2-4 класи)	17-21
6.	Освітня програма II ступеня	22-33
7	Освітня програма III ступеня	34-46
8	Навчальний план та його обґрунтування	47-48
9	Навчальний план початкової школи (1 класи)	49
10	Навчальний план початкової школи (2-4 класи)	50
11	Навчальний план основної школи (5-7 класи)	51
12	Навчальний план основної школи (8-9 класи)	52-53
13	Навчальний план старшої школи (10 клас)	54
14	Навчальний план старшої школи (11 клас)	55
15	Програмне забезпечення варіативної складової освітньої програми	56-67
16	Кадрове забезпечення освітньої діяльності	68-77

Прошито, пронумеровано
та скріплено печаткою
сімдесят аркушів
«30» серпня 2018 року
Директор школи

_____ **Й.П. Осницький**